

ایزد مهر در غرب تحت نام قدیس و النتاین (ایزد نیرو و سلامتی و مهر) ادامه حیات داده است

زمانی امپراطور کلودیوس (۴۱-۵۴ بعد از میلاد) که بنیاد جشن و النتاین به زمان وی منسوب است؛ هنوز مسیحیت نضج نگرفته بود و داشت از سنن میترایی (مهری) برای رشد و گسترش خود بهره میگرفت؛ پرستش ایزد ایرانی مهر در امپراتوری روم تحت عناوین مختلف در اوج محبوبیت خود بوده است. می دانیم ایزد مهر (خداوند زورخانه ها و) در واقع خداوند خورشید و مهر و سلامتی و عهد = بسیار نیرومند و رزهای رزمی ایرانیان = پوریای ولی اساطیری و پیمان به شمار میرفته است و الله الرحمن و الرحیم قرآن صفت بخشنده و مهربان خود را از وی به عاریت گرفته است. نظریه انطباق و النتاین با الهه زمین ایرانیان سپندارمذ که لابد به مناسبت نزدیکی (و نه مقارنت) روز و النتاین با ایام ماه اسفند (ماه الهه سپندارمذ) بدین نظریه انحرافی رسیده اند، میدانیم روز و النتاین در اواخر ماه بهمن واقع است نه در اسفند ماه لذا مطابقت سپندارمذ با و النتاین تاب انتقاد ندارد. می دانیم روز و النتاین دقیقاً در اواسط فوریه یعنی اواخر بهمن ماه واقع است. لقب پوریای ولی ایزد مهر یعنی یاور بسیار نیرومند نشانگر آن است که و النتاین (سالم و نیرومند) از ترجمه لاتینی همین لقب ایرانی نام ایزد مهر پدید آمده است. می دانیم ایزد مهر همچنین دارای عناوین بهرام (رامش نیک دهنده)، انیریامن (دوست منش)، بهمن (نیکومنش) بوده است که هر یک از اینان بعداً نام ایزد و امشاسپندی ایزد مهر ایزد آغاز و پایان هر دو جشن چله پیش ایرانیان باستان جداگانه به حساب آمده است. مسلم به نظر میرسد بزرگ و کوچک بهمن ماه بوده است که از اولی جشنهای سده و شب یلدا ایرانیان و عید کریسمس مسیحیان و از دومی همین و النتاین غربیان به یادگار مانده است. در جشن مهرگان منسوب به ایزد مهر حتی پادشاهان هخامنشی کنار مردم به طرب و خوشی و رقص و شادمانی می پرداخته اند.

و النتاین چیست (حمید نوروز علی)

فوریه) در بعضی فرهنگها روز ابراز ۱۴ بهمن ماه (۲۵ روز و النتاین (روز عشاق و یا روز عشق ورزی) مصادف با عشق است.

این ابراز عشق معمولاً با فرستادن کارت و النتاین به صورت ناشناس انجام می شود. سابقه تاریخی روز و النتاین به جشنی که به افتخار قدیس و النتاین در کلیسای کاتولیک برگزار می شد، باز می گردد.

در سده سوم میلادی که مطابق می شود با اوایل شاهنشاهی ساسانی در ایران، در روم باستان فرمانروایی بوده است بنام کلودیوس دوم. کلودیوس عقاید عجیبی داشته است از جمله اینکه سربازی خوب خواهد جنگید که مجرد باشد. از این رو ازدواج را برای سربازان امپراتوری روم قدغن می کند.

کلودیوس به قدری بی رحم و فرمانش به اندازه ای قاطع بود که هیچ کس جرات کمک به ازدواج سربازان را نداشت. اما کشیشی به نام و النتیوس یا و النتاین، مخفیانه عقد سربازان رومی را با دختران محبوبشان جاری می کرد. کلودیوس دوم از این جریان خبردار می شود و دستور می دهد که و النتاین را به زندان بیندازند.

و النتاین در زندان عاشق دختر زندانبان می شود. سرانجام کشیش به جرم جاری کردن عقد عشاق، با قلبی عاشق اعدام می شود!

بنابراین او را به عنوان فدایی و شهید راه عشق می‌دانند و از آن زمان نهاد و نمادی می‌شود برای عشق‌دور ایران باستان، نه چون رومیان از سه قرن پس از میلاد، که از بیست قرن پیش از میلاد، روزی موسوم به روز عشق بوده است. در روز پس از روز و النتاین. این روز سپندارمذگان یا ۳ بهمن، یعنی تنها ۲۹ تقویم جدید ایرانی دقیقا مصادف است با «اسفندارمذگان» نام داشته است. سپندارمذگان جشن زمین و گرامی داشت عشق است که هر دو در کنار هم معنا پیدا می‌کردند. در این روز زنان به شوهران خود با محبت هدیه می‌دادند. مردان نیز زنان و دختران را بر تخت شاهی نشاندند، به آنها هدیه داده و از آنها اطاعت می‌کردند. اخیرا گروهی از دوستداران فرهنگ ایرانی پیشنهاد کرده اند که به منظور حفظ فرهنگ ایرانی سپندارمذگان بجای و النتاین به عنوان روز عشق گرامی داشته شود. از چند سال پیش در ایران صحبت‌هایی مبنی بر آمیختن و النتاین با سنتهای اسلامی به گوش می‌رسد. محمدرضا زائری، روحانی محافظه کاران، از پیشنهاد دهندگان طرح نام‌گذاری روز اول ازدواج حضرت علی (ع) (امام اول شیعیان) و همسرش فاطمه زهرا (س)، به عنوان روز عشق ورزی بود.

محمد علی ابطی معاون پارلمانی سید محمد خاتمی رئیس جمهور سابق ایران، از جمله افراد حکومتی بود که روز و النتاین را در وب‌نوشت خود تبریک گفت. این تبریک با واکنشهای تندى روبرو شد.

توضیحات بیشتر

اکثر فرهنگ های دیرین دنیا ، به روز در سال برای جشن ابراز عشق و علاقه دارن . ما ایرانی ها هم در فرهنگ زرتشتی ماه مهر رو داریم که مظهر مهربانی ایرانیان و ماه ابراز عشق هست که تو اون ماه روز هایی برای ابراز علاقه به اشخاص مختلف و مراسم متعدد جشن های مهربانی هست. تا حدی که مهربانی جزو عبادت های زرتشتیان یا اجداد ما بوده . تو فرهنگ زرتشتی به روز دیگه هم هست که این روز (سپندارمذگان) یا (اسفندارمذگان) نام داشته .

فلسفه بزرگداشتن این روز به عنوان (روز عشق) به این صورت بوده که در ایران باستان هر ماه رو سی روز حساب می کردند و علاوه بر اینکه ماه ها اسم داشتند، هریک از روزهای ماه نیز یک نام داشتند. بعنوان مثال روز اول (روز اهورا مزدا)، روز دوم، روز بهمن (سلامت، اندیشه) که نخستین صفت خداوند است، روز سوم اردیبهشت یعنی (بهترین راستی و پاکی) که باز از صفات خداوند است، روز چهارم شهریور یعنی (شاهی و فرمانروایی آرمانی) که خاص خداوند است و روز پنجم (سپندار مز) بوده است. سپندار مز لقب ملی زمین. یعنی گستراننده، مقدس، فروتن زمین نماد عشقه چون با فروتنی، تواضع و گذشت به همه عشق می ورزه. زشت و زیبا رو به یک چشم می نگره و همه را چون مادری در دامن پر مهر خود امان می ده. به همین دلیل در فرهنگ باستان اسپندار مزگان رو بعنوان نماد عشق می پنداشتند. در هر ماه، یک بار، نام روز و ماه یکی می شده که در همان روز که نامش با نام ماه مقارن می شد، جشنی ترتیب می دادند متناسب با نام آن روز و ماه. مثلا شانزدهمین روز هر ماه مهر نام داشته که در ماه مهر، (مهرگان) لقب می گرفت. همین طور روز پنجم هر ماه سپندار مز یا اسفندار مز نام داشت که در ماه دوازدهم سال که آن هم اسفندار مز نام داشت، جشنی با همین عنوان می گرفتند. یعنی پنجم اسفند روز جشن عشاق یا جشن سپندار مزگان هست.

سپندار مزگان جشن زمین و گرامی داشت عشقه که هر دو در کنار هم معنا پیدا می کردند. در این روز زنان به شوهران خود با محبت هدیه می دادند. مردان نیز زنان و دختران رو بر تخت شاهی می نشوندن ، به اونها هدیه می دادن و ازشون اطاعت می کردند این میشه حرمت واقعی زن- ببینین دین مهر یعنی چی!!
«این بود آیین پارسی و آن نیز آیین تازی که بر دار کردند دوازده هزار کودک رومشکان را در قعر باخت نبرد». سملهای و النتاین شامل موارد زیر میباشد:

۱- شکل یک قلب ساده و یا تیر خورده: از آنجایی که قلب مرکز احساسات عمیق، اصیل و پر شور است. قلب تیر خورده آسیب پذیری عشق را نشان میدهد. هنگامی که شما از سوی معشوق خود طرد میشود. قلب تیر خورده نشانه پیوند و اتحاد زن و مرد نیز می باشد.

- که به شکل یک کودک برهنه، فربه و بالدار ترسیم میگردد. این کودک شیطان با لبخندی مودیانه تیر و کمان نیز با خود حمل میکند. چنانچه یکی از تیرهای این کودک به قلب فردی اصابت کند ۲- (CUPID) کیوبید وی فوراً عاشق می شود. کیوبید در واقع پسر ونوس الهه عشق و زیبایی در افسانه های روم باستان می باشد. معنی لغوی آن "آرزو" است. همتای کوپید در افسانه های یونانی اروس نام دارد کوپید برخی اوقات امور نیز نامیده میگردد.

۳- کبوتر، قمری و مرغ عشق: این پرندگان نماد وفاداری، پاکی و معصومیت هستند.

۴- گل رز: گل سرخ شهبانوی گلهاست. نماد جنگ و صلح، عشق و گذشت

تور: جنس دستمال خانم ها را در گذشته تشکیل میداده است. در زمانهای دیرین رسم بر آن بوده که هرگاه ۵- دستمال خانمی به زمین می افتاد مردی که متوجه آن میشده بلافاصله آن را از زمین برداشته و به زن می داد.

گره های عشق: از یک سری حلقه های در هم تنیده و بافته شده تشکیل یافته اند. این حلقه ها آغاز و پایانی ندارند ۶- و نماد عشق جاودانی و پایدار است.

۷- علامت X: این علامت به معنی بوسه در کارت های تبریک و نامه های روز و النتاین است.
۸- روبان قرمز: این رسم به زمانهای قدیم بازمیگردد که شوالیه ها هنگامیکه عازم جنگ بودند نوار یا روسری از معشوقه خود دریافت کرده و آن را به یادگار با خود میبردند.

درصد آنها توسط زنان ۸۵ سالیانه بیش از یک میلیارد کارت تبریک و النتاین در سراسر جهان رد و بدل میگردد که خریداری میشود.

میلیون گل رز و میلیونها جعبه شکلات در سالروز و النتاین هدیه داده میشود که اغلب آنها را مردان ۵۰ سالیانه خریداری میکنند.
هدایای روز و النتاین شامل: گل رز و یا دسته گل کوچک، شکلات، کارت تبریک و النتاین، عروسک، شمع، یک نامه عاشقانه، یک قطعه شعر عاشقانه و یا هدیه کوچک.

برای جشن گرفتن این روز به یک کافی شاپ و یا برای صرف شام به یک رستوران دنج بروید.

رنگهای روز و النتاین شامل قرمز، سفید و صورتی است.

در خصوص تاریخچه و مبداء و النتاین اختلاف نظر وجود داشته تا جایی که و النتاین با افسانه در آمیخته است.

روایت در رابطه با والناتین نقل گردیده که به آنها اشاره میکنیم.^۳ هویت والناتین مبهم است. در کل فوریه در رم باستان جشنواره ای به نام لوپرکالیا میان کافران متداول بوده است که جشن تظهير و زمان خانه تکانی ۱۵ بوده است. در این جشن مشرکین از خدای بخاطر محافظت از چوپانها و گله هایشان از گزند گرگها قهرمانی میکردند. فانوس خدای حاصلخیزی، باروری و جنگلها رومیان یک سگ و دو بز نر را در این فستیوال بمنظور بزرگداشت قربانی کرده و از پوست آنها شلاق میساختند. مردان با این شلاقها به میان مردم رفته و به هر کسی که میرسیدند ضربه ای با شلاق به آنها میزدند. دختران داوطلبانه برای شلاق خوردن صف میکشیدند. آنها اعتقاد داشتند که شلاق خوردن با تازیانه های ساخته شده از پوست بز باروری آنها را تضمین میکند. همچنین در این جشن طی بزرگداشت الهه ای بنام زنان مجرد نامه های عاشقانه مینوشتند و درون گلدانهایی می انداختند. (و یا تنها نام خود را JUNO FEBRUTA روی برگه ای مینوشتند) مردان مجرد روم نیز هر کدام یکی از این یادداشتهای را از درون گلدانها بیرون کشیده و مشتاقانه بدنبال دختر نویسنده نامه میرفتند. (نوعی دوست یابی) این آشنایی ها اغلب به ازدواج می انجامید. این رسم تا قرن هجدهم ادامه داشت اما از آن به بعد مردان رم ترجیح دادند پیش از آشنایی زن را ببینند!

فوریه به شهادت رسیده ۱۴ قدیس بنام والناتین یا والناتینوس شناسایی کرده که هر سه در روز ۳ کلیسای کاتولیک حداقل اند.

والناتین مقدس یک کشیش مسیحی بوده که در قرن سوم خدمت میکرده زمانی که امپراطور کلاودیوس دوم بر روم حکمرانی میکرد. کلاودیوس دریافت که مردان مجرد از آنجایی که همسر و خانواده ای ندارند (مردان متاهل حاضر به ترک همسر و خانواده خود نبودند) نسبت به مردان متاهل بیشتر به سربازی روی آورده و سربازان بهتر، کارا تر و جنگجو تری نیز میباشند. از همین رو ازدواج را برای مردان جوان غیر قانونی و ممنوع اعلام کرد. والناتین که این حکم را ناعادلانه و ظالمانه میدانست از فرمان کلاودیوس سرباز زد. والناتین مخفیانه عشاق جوان را به عقد یکدیگر در می آورد. هنگامی که این عمل والناتین بر ملا گشت کلاودیوس حکم اعدام وی را صادر کرد. خود والناتین نخستین فردی بود که برای اولین بار نامه والناتین را نگاشت. وی هنگامی که در زندان بسر میبرد دلداده دختر جوانی شد که دختر زندانبان وی بود. این دختر جوان زمانی که والناتین در بازداشت بسر میبرد به ملاقات وی می آمد. در انتهای این نامه والناتین چنین نوشته بود: "از طرف والناتین تو." این عبارت کماکان در نامه های روز والناتین استفاده میشود.

پس ۳۵۰ پس از میلاد. به گرامیداشت وی کلیسایی در سال ۲۶۹ فوریه اعدام شد. تقریباً در سال ۱۴ والناتین در روز از میلاد بنا گردید که پیکر وی نیز در آنجا دفن شده است. در واقع روز والناتین سالروز مرگ و خاک سپاری والناتین میباشد.

پاپ اعظم گلاسیوس. پس از میلاد، روز والناتینوس روز نام نهاد. ۴۹۸ فوریه را، در سال ۱۴ فردی بود که روز در واقع وی این روز را جایگزین آیین کفرآمیز لوپرکالیا که مختص کافران بود کرد. وی در گلدانها عوض نام دختران اسامی مقدسین مسیحی را نهاد. و با این کار به لوپرکالیا تقدس بخشید. در این آیین مرد و زن هر دو یک نام قدیس را از گلدان بیرون میکشیدند که میبایست تا آخر سال خصوصیات اخلاقی آن قدیس را الگو قرار داده و در خود متجلی می ساختند.

روایت دیگر: در دوران کلاودیوس مسیحیت به شدت سرکوب میشد. والناتین نه تنها کشیش و مبلغ مسیحیت بود بلکه رهبر جنبش زیر زمینی مسیحیان نیز بود. اغلب کشیشها در این دوران زندانی و سپس اعدام گردیدند. والناتین پس از به زندان افتادن دختر نابینای زندانبان خود را شفا میدهد. کلاودیوس پس از اینکه از این خبر مطلع میگردد به خشم آمده و دستور میدهد سر وی را از تنش جدا سازند.

و در قرن ۱۴۱۵ کهن ترین نامه و شعر والناتین توسط چارلز، دوک اورلئان نگاشته شد. وی زمانی که در سال شانزدهم در زندان برج لندن در اسارت بسر میبرد این نامه را برای همسر خود نوشت.

روایت دیگر حاکی از آن است که والناتین یک مسیحی بوده که عاشق کودکان بوده. اما از آنجایی که وی از پرستش خدایان سر باز میزد به زندان فرستاده میشود. اما کودکان که به وی علاقه مند بودند دلتنگ وی شده و برای وی پیامهای مهر آمیزی مینوشتند. این کودکان نامه ها را از لابه لای میله های زندان به درون سلول والناتین می انداختند. پس از میلاد اعدام شد. ۲۶۹ فوریه ۱۴وی در سال

برخی هم روز والناتین را به باور مردمان انگلیس و فرانسه قرون وسطی نسبت میدهند. آنها اعتقاد داشتند که پرندگان فوریه جفت خود را انتخاب میکنند. ۱۴در روز

برگزاری جشن والناتین امروزی از دو کشور فرانسه و انگلیس آغاز گردیده است.

کارتهای تبریک والناتین تجاری به ۱۸۰۰ ابتدا کارتهای تبریک والناتین را هر کس خودش تهیه میکرد اما از سال بازار عرضه گشت. البته این کارتها نیز دست نوشته و دارای نمادهای والناتین نقاشی شده بودند. سپس کارتهای تبریک چاپی جایگزین آنها گردید.

در گذشته دور در ایتالیا و انگلیس رسم بر آن بود که زنان مجرد پیش از طلوع آفتاب روز و آنتاین از خواب برخاسته و لب پنجره اتاق خود می ایستادند تا مردی از مقابل پنجره آنان عبور کند. اعتقاد بر آن بود که با اولین مردی که در آن روز ببینند، ظرف یکسال ازدواج خواهند کرد. شکسپیر نیز در نمایشنامه هملت به این باور اشاره کرده است. در برخی کشورها رسم بر این است که مردان جوان روز و آنتاین لباس به زنان هدیه می‌دهند. چنانچه زن آن لباس را برای خود نگه دارد نشانه آنست که زن خواهان ازدواج با آن مرد است.

در فرانسه پسران اسم معشوقه خود را روی آستین لباسشان می نوشتند تا به همه بگویند: از حس من آگاه شوید. در زمانهای گذشته در ولز چنین مرسوم بود که در سالروز و آنتاین قاشقهای چوبی به یکدیگر هدیه بدهند. روی این قاشقهای چوبی معمولاً نقش قلب و کلید و قفل کنده کاری شده بود. معنی این کنده کاریها چنین بود: "تو قلب مرا گشوده ای" یا "کلید دروازه قلب من دست توست."

اگر در این روز سینه سرخ از بالای سر برخی باورهای آمیخته با خرافات نیز در رابطه با روز و آنتاین وجود دارد دختری عبور کند او با یک ملوان ازدواج خواهد کرد و اگر گنجشک عبور کند همسرش مرد فقیری میشود اما بسیار خوشبخت خواهند شد و اگر آن پرنده سهره باشد آن دختر با مردی پولدار ازدواج خواهد کرد. کودکان انگلیسی در صدها سال پیش در این روز مانند بزرگترها لباس بتن میکردند و خانه به خانه به ترانه سرایی و آواز خوانی میپرداختند.

اما در ژاپن روز و آنتاین به گونه ای دیگر مرسوم است. روز و آنتاین این دختران هستند که باید به مردان شکلات هدیه بدهند. اما در روزی موسوم به زنان شاعل به اجبار باید به تمام همکاران مرد خود بویژه رئیس خود شکلات هدیه بدهند (WHITE DAY) "مارس میباشد مردان برای جبران محبت خانمها به آنها هدیه میدهند. ۱۴" روز سفید که تاریخ آن بدهند البته اغلب فقط به دوستان دختر خود. هدیه مردان معمولاً یک لباس زنانه سفید رنگ است. (WHITE DAY)

در چین هم افسانه ای وجود دارد که نمادی از عشق است و روز و آنتاین چینی ها محسوب میگردد. این روز هفتمین روز از هفتمین ماه در تقویم چینی است. این روز فستیوال دختران نیز نامیده میگردد. در این روز مردم چین به ستاره ها خیره میشوند. دختران نیز دعا میکنند تا کدبانوهای با کفایتی در آینده شوند و همچنین شوهر مناسبی نصیبشان گردد. پسران مجرد نیز دعا میکنند تا هر چه زودتر معشوق خود را بیابند. بنابراین روز و آنتاین از روم به فرانسه و انگلیس و سپس به آمریکا راه یافت و اکنون در تمام جهان جشن گرفته میشود.

جواد مفرد کهلان

درفش کاویانی

<http://derafsh-kaviyani.com/parsi/>